

Deel 3 November 1944

1 November Allerheiligen. 's Avonds in het lof heb ik een Allerzielen-preek gehouden. Toen het reeds donker was kregen we hier nog bezoek van Amerikanen. Enige tanks en rupswagens kwamen door de poort de tuin in en werden onder de appelbomen gestationeerd. De volgende morgen zagen we wat er allemaal binnen onze tuin was doorspoord en omgewoeld. Ze slapen nu in ons patronaat en school. Ze blijven hier waarschijnlijk enige dagen liggen. De nieuwsberichten van vandaag luidden: de Duitsers hebben een ruggenhoofd gevestigd over de Zuid-Willemsvaart te Nederweert. Liessel wat door de Duitsers heroverd was is weer heroverd door de Engelsen. De Engelsen zijn nu weer in de aanval en bevinden zich op de weg van Liessel-Asten-Meijel-Venlo. Helden of Beringen is nog geen een keer op de radio genoemd.

3 November De Engelsen bevinden zich nu nog 1,5 KM van Meijel. De Duitsers hebben zich weer achter het Deurnes kanaal moeten terugtrekken. België is vandaag geheel bevrijd geworden.

Pater Prudentius van Leusden, onze provinciaal hield vanavond een toespraak tot de luisteraars in Nederland voor de zender Herrijzend Nederland.

Hier in Sittard kan men nu ook de dodenlijst van de burgers van Venray naslaan (ca 100 doden. Heel Venray is nu nog geëvacueerd.

4 November De bittere strijd bij Meijel duurt nog voort. Ospel bevrijd. De Britten hebben de Noordervaart overbrugd.

6 November Meijel is genaderd. In de straten van Meijel wordt weer gevochten. Vanavond werd echter gezegd dat de strijd in de Peel geluwd was. In Meijel geen voortgang vanwege het grote aantal mijnen wat daar door de Duitsers gelegd is.

8 November Van het Peel-front wordt geen nieuws meer uitgezonden. 't Schijnt daar niet al te best te gaan. Zeeland en Brabant zijn nu zo goed als geheel in geallieerde handen. De provincie Zeeland viert nu zijn vrijheidsfeest. Het zal echter wel een getemperde vreugde zijn want de meeste mensen hebben daar verschrikkelijk moeten lijden. Bijna alles staat daar onder water. De Engelsen zijn nu bezig de Schelde van mijnen te zuiveren en te baggeren. Binnen zeer korte tijd zal de haven van Antwerpen gebruikt kunnen worden. Dit zal een enorm voordeel zijn voor de geallieerden.

In Amerika is Roosevelt weer herkozen tot president.

8 November Reeds vroeg in de morgen ging de sirene: luchtalarm. De Duitse vliegtuigen laten zich ook nog zien op bevrijd Nederlands gebied. Deze morgen was er in onze kerk een H. Mis, opgedragen door een Amerikaanse legeraalmoezenier, voor de soldaten die hier in de school en het patronaat gelegen zijn. Verleden zondag is er ook al een H. Mis geweest, waaronder de aalmoezenier ook een preek hield tot de soldaten. Nu zijn de tanks en half tracks uit onze tuin weer vertrokken en de soldaten van de school en het patronaat zijn ook weer weg. Deze dagen hebben we nog eens een mooi stukje muziek gehad, hier op het schoolplein. De Amerikaanse harmonie (band) gaf enige stukjes ten beste. Zojuist zijn zij allen pas vertrokken en nu, in de namiddag komen er alweer nieuwen. Weer staat onze tuin vol tanks; het is verschrikkelijk, zo'n sporen als die dingen maken. De hele tuin is omgewoeld en een modder! Ook is er weer luchtalarm geweest zojuist. Er kwamen een tiental Duitse vliegtuigen, jagers en bommenwerpers. We zagen ze hier al duiken. Waarschijnlijk zullen zij het gemeend hebben op een brug, die de Engelsen aan hert bouwen zijn over de Maas, ca. 5 km hier vandaan. Tot nog toe hebben we enkel Amerikanen gehad hier in Zuid-Limburg- door de Amerikanen zijn wij bevrijd- en ik geloof dat je beter door de Amerikanen bevrijd

kunt worden dan door de Engelsen. De Engelsen zijn niet zo erg voorzichtig, zijn net zo bang dat ze veel schade aanrichten, veel huizen verwoesten enz. De Amerikanen daarentegen proberen er zoveel mogelijk te sparen.

10 November De Engelsen zijn reeds hier gearriveerd. Aanhoudend blijven hun wagens hier over de weg rijden. Zojuist heb ik de krant ontvangen en daar zie ik een van de koppen: "Groot offensief verwacht bij Venlo. Ten Westen van de Maas in Limburg, langs de lijn Roermond-Venlo-Gennep, hebben de Duitsers zich versterkt en ingegraven. De burgers moesten hier 16 uur per dag spitten en graven. De Duitsers beschouwen vooral Venlo als een belangrijk punt, omdat via deze stad de kortste verbindinglijn loopt naar het Roergebied. Engelse oorlogscorrespondenten verwachten in de omgeving van Venlo binnenkort een grote strijd, welke zo hevig zal zijn als nog nooit gevoerd is."

Het is te hopen dat die Engelse oorlogscorrespondenten 't dan toch mis hebben maar ik ben er toch bang voor dat het daar nu gauw zal gaan beginnen want het heeft daar nu al enkele dagen stilgelegen.

11 November We hebben ons vandaag een middag aan de Chinese studie onttrokken om een wandeling te maken langs de Maas bij Bergh. We moesten echter de hele tijd langs de weg lopen want op de weg was geen plaats. Aan een stuk door bleven de Engelsen maar rijden, wel een paar honderd zware hoge tanks reden ons voorbij, en een onnoemelijk getal rups- en vrachtwagens. "Zoiets zal ik van mijn leven niet meer te zien krijgen" zei een oude boer, die langs de weg stond te kijken. We waren nog een half uur van Bergh af toen er Duitse jagers overkwamen. Er werd dadelijk gevochten en geschoten in de lucht. Na een korte schuiling konden we echter weer verdergaan en al gauw waren we bij de brug over de Maas. In drie dagen tijd hadden de Engelsen deze aangelegd en nu reeds trokken de ganse dag zonder ophouden tanks enz. enz. vanuit België hierover. De gehele brug lag op bootjes, geen enkele pijler.

12 November In Sittard en Ophoven ligt het nu vol met Engelsen. Wij vragen ons af: waar trekt dat allemaal heen wat hier op de weg voorbijkomt? Naar Duitsland of is dit alles bestemd voor een nieuw offensief in midden Limburg. De troepen, die bij Nijmegen en Arnhem gevochten hebben, zijn hier in Sittard ook vertegenwoordigd. Gisteren is Montgomery zelfs hier in Sittard geweest.

Ondertussen wordt hier, in bevrijd gebied, nog veel ellende geleden. De voedselvoorziening is nog steeds niet zo bijzonder best. Maar nu is het eerste begin van verbetering al speurbaar. De eerste twee vliegtuigen zijn vanuit Amerika reeds hier in bevrijd gebied geland met 20 ton levensmiddelen. Van nu af aan zullen geregeld iedere dag vliegtuigen voedsel overbrengen.

15 November Vanmorgen hoorde ik na de Chinese les, dat het offensief bij Venlo, d.i. bij Helden-Beringen, begonnen was. Men vertelde, dat 14 november om 4 uur in de namiddag de Engelsen begonnen waren daar door te stoten. Ik heb het zelf niet aan de radio gehoord want gistermiddag om 5 uur ging hier in de stad het licht kapot en bleef defect tot vanmorgen 10 uur. Maar dadelijk, kwart voor 12 ben ik bij de berichten hoor!

De BBC meldde 11.45: een groot offensief begonnen ten westen van Venlo, bij Nederweert en in de Peel. De Britten rukken Meijel, dat enige weken geleden door de Duitsers heroverd was, nu weer binnen. De Duitsers hebben aldaar zeer zware verliezen geleden. Er wordt geweldig gevochten: zwaar artillerievuur: 400 kanonnen bij Meijel. Wat zal dat moeten worden thuis? In Beringen.

16 November Vannacht vielen er weer verschillende granaten hier in de omgeving, enige zelfs zeer kort bij het klooster. Ik heb echter zo vast geslapen dat ik er maar twee gehoord

heb. Vanmorgen vertelden ze dat er in een huisgezin van 12 kinderen twee meisjes gedood waren. Ja, het ligt hier nu zo vol met Engelsen, dat we er nog wel meer van die projectielen kunnen verwachten. De radioberichten: Meijel bevrijd, de Duitsers schenen het niet meer te verdedigen. Twee kanalen bij Meijel overgestoken. In de namiddag: Meijel Eind en Meijel Donk bevrijd. Eveneens de plaatsen Heijthuizen, Baexem, Grathem en Horn. Roermond tot op 3 km genaderd. 't Schijnt dat ze Helden nog weer laten liggen. Kwamen ze dat toch maar eens haast bevrijden, want het Duitse juk en de granaten zal ook niet alles zijn. Gisteren hoorde ik nog dat in Sevenum 700 mannen weggevoerd waren.

Hier in Sittard werden een 1500 koeien en ossen samengebracht en een groot aantal varkens; alles van de grensplaatsen in Duitsland, als compensatie voor wat de Duitsers hier in Nederland gestolen hebben.

17 November De laatste berichten van gisteravond zeiden reeds dat de Britten nu ook begonnen waren met de opmars naar Venlo, vanuit Meijel en nu vanmorgen hoorde ik het goede nieuws in de Engelse taal: "De Britse legers hebben flinke vorderingen gemaakt. Ze hebben het Zijkanaal overgestoken en staan nu reeds 15 km van de Maas. Het dorpje "Beringe" werd bevrijd. Een Engelse oorlogscorrespondent gaf een beschrijving van het gebied waar nu gevochten werd: "a poor country" een arm land. In de middaguitzending van Radio Oranje werd het wederom bevestigd: "Beringe bevrijd". Gelukkig! Eindelijk! Nú zullen we ook wel eens gauw proberen een bericht te sturen naar Beringe, als daar tenminste iemand thuis is. Misschien is alles wel geëvacueerd, wat echter niet te hopen is. Vanavond werd reeds gezegd door Radio Oranje dat "in de Peel Helden bereikt is". Goed zo, dat gaat nu tenminste goed. Hadden ze dat maar een maand eerder gedaan.

Vannacht is 't hier ook weer erg onrustig geweest: aaneenhoudend maar artillerievuur, van de kanonnen die hier in de buurt staan. Het Amerikaanse leger was n.l. met een aanval op Geilenkirchen – vlak tegenover Sittard op Duits grondgebied- begonnen. Ook nu overdag was het weer druk in de lucht: het weer was weer iets beter, waarvan de Amerikaanse luchtmacht profiteerde.

Nu Beringe bevrijd is, nu zouden wij wel eens graag zo gauw mogelijk komen kijken. We kunnen ervan hieruit komen, overal door bevrijd gebied. We moeten dan wel door België gaan, maar dat is even kort. Door Limburg gaat nog niet want Susteren is nog niet eens vrij, ca. 8 km van hier vandaan. (Wij reeds twee maanden vrij). Een moeilijkheid is echter dat wij hier onze gemeente niet mèèr dan 6 km mogen uitgaan en dat er niet gemakkelijk een pas gegeven wordt voor naar het Noorden te gaan. Maar we zullen misschien nog wel wat weten te vinden hierop. Zorg maar vast dat al die mijnen en mijntjes waarmee de Duitsers zo royaal geweest zijn opgeruimd zijn.

Juich echter ook maar niet te vroeg want vrij zijn van de Duitsers wil nog niet zeggen: vrij zijn van de granaten van de Duitsers.

19 November Feest van de H. Elisabeth. Ik mocht een feestpreek houden voor de D.O. Onder die preek vielen er in de stad ca. 20 granaten waarbij ook vele doden te betreuren zijn (14??).

De Amerikanen zeiden dat we ons konden verwonderen dat er niet nog meer vielen. Ze zijn waarschijnlijk bedoeld op de hoge toren van de parochiekerk. Vanmiddag hebben we nog een klein wandelingetje gemaakt, naar de kanonnen die de hele dag staan te bulderen. Hier vlak bij ons klooster is een wei in een kerkhof voor Amerikaanse soldaten veranderd. Er liggen er reeds 5 op. Midden tussen die graven van gesneuvelde soldaten ligt ook een hond begraven! (Echt Amerikaans!)

20 November Helen bevrijd en Kessel bereikt. De bossen tussen Helden en Kessel van Duitsers gezuiverd.

21 November De geallieerden staan op 7 km van Venlo, in Kessel, meer in Baarlo. Vanavond werd gezegd dat Venlo van twee kanten genaderd werd; op de ene plaats staan ze reeds in Baarlo, terwijl een ander afdeling van Helenaveen, wat 19 november bevrijd is, naar Maasbree getrokken is. Ik vraag me af: Hoe- van welke weg zijn die van Helenaveen naar Maasbree getrokken?

Vandaag hebben Hieronymus en ik beiden via 't Rode Kruis een brief gepost met bestemming Gommestraat 372, als het nog bestaat. Kans om naar Beringe te gaan is er niet!! (Ben met Engelse les begonnen)

22 November Maasbree bevrijd. Nog 5 km van Venlo. Een vliegende bom neergekomen in Beek-Geleen. Vanavond zijn we weer eens naar de kelder geweest; een granaatinslag, een paar honderd meter hier vandaan in de Steeghstraat, wed. Camps)

22-26 November De granaten blijven nog steeds in Sittard en omgeving neerkomen. Soms 30-40 tegelijk. De meeste bereiken Ophoven niet. Ze komen bijna allen in de buurt van de grote kerk neer (en om Cour Solanus). Er zijn reeds verschillende doden te betreuren. Deze laatste dagen wordt hier ook meerdere malen de vliegende bom waargenomen. Ze zijn echter gelukkig nog iedere keer overgegaan.

26 November Vandaag hoorde ik dat er iemand a.s. dinsdag naar Helden zou gaan. Vanavond nog heb ik een brief geschreven. 't Is te hopen dat die teneinde aan zal komen en dat er ook antwoord mee terug zal komen.

Minister Gerbrandy hield deze avond een speech voor "Herrijzend Nederland".

Nu is ook Horst, Sevenum, Broekhuizenvorst, Grubbenvorst, Blitterswijk, bevrijd en de strijd om Venlo gaat nu beginnen.

27, 28 en 29 November Het regent granaten over Sittard. De laatste nacht alleen reeds ca 180 inslagen. Ook hier in Ophoven weer ingeslagen.

Vanmorgen hoorde ik van mevr. Coenen enig Nieuws uit Beringe. In een brief, geschreven uit Panningen stond, dat van heel Beringe nog geen 10 huizen meer bewoond waren. Dat was toch verschrikkelijk, als dat waar was. In de namiddag kwam ik op het idee om eens naar Lindeheuvel te fietsen, naar de familie van Beumers uit Beringe. Ik wist hen nog te wonen van vroeger uit mijn Sittardse studietijd. Maar daar aangekomen vertelde men mij dat die mensen verhuisd waren. Toen ik echter het voormalige huis binnenging om te informeren, waar zij nu woonden, stond daar heet toevallig Truus Beumers zelf in de winkel. Ik ben met haar naar hun nieuwe woonplaats gegaan en daar hoorde ik het nieuws uit Beringe. Ze lieten mij een brief lezen van Zus (Caroline) Beumers in Beringe, en ja, het was zo. De kerk van Beringe, Panningen en Helden en Meijel totaal verwoest. De huizen van Beumers, Maes, de molen enz. geheel verwoest. Van Ratingen dood. Beringe geëvacueerd, velen naar Panningen. Van Beringe en Panningen 800 mannen en jongens weggevoerd. Het is verschrikkelijk. Ik heb daar gauw een brief geschreven, geadresseerd aan de familie Beumers in Panningen. Morgen wordt die brief door Engelse soldaten naar Helden meegenomen en dan heb ik vrijdagavond, of zeker zaterdagmorgen antwoord. Jo Beumers zal wel het een en ander schrijven, hoop ik. Ik heb maar niet naar huis geadresseerd omdat die wagen daar niet komen kan en omdat misschien toch niemand thuis is. Misschien ook wel verwoest, ons huis? Het bericht dat de kerk van Beringe verwoest was vond ik al verschrikkelijk, mijn dierbare parochiekerk waar ik met Pasen nog mijn eerste H. Mis hen mogen opdragen.

Pater Hieronymus is vanmiddag verhuisd naar Heerlen, Sittarderweg 139.

